

20 PLUS 4 – MAKAK ČERVENOLÍCÍ

Makaci mají v Japonsku své vlastní termální lázně, v Zoo Olomouc mají zase krásný výběh, v němž se pohybují pospolu s návštěvníky. Podívaná na ně je vsuktu velkolepá a stojí za to vypravit se po 42 m dlouhé, 7 m nad zemí visuté lávce. „Makaci překonali letos hranici 70 narozených mláďat od roku 2006. Prozatím jsou k vidění 3 mláďata, která se narodila ve dnech 19. - 25. 6. 2020. Pouští se už matek a začínají objevovat vše kolem sebe. Je na ně radostný pohled. Právě dnes ale došlo k porodu dalšímu. S určitostí víme, že se jedná o samičku,“ dodává s úsměvem zoolog Ing. Jitka Vokurková.

CHOV V ZOO OLOMOUC

Olomoucká zoo chová makaky od roku 2006. Celkem se v ní narodilo 72 mláďat. Za léta strávená ve výběhu makaci zdatně školí nejen personál zoo, ale i návštěvníky. Z první skupiny se stala doslova **mafie**, která ve výběhu postupovala zcela systematicky a návštěvníky zbloudilé z trasy obírala o fotoaparáty, nápoje a téměř cokoli, co bylo k dispozici. Současně se jedná i o **chronické útěkáře**, kteří mají díky své inteligenci stále v záloze nějakou záludnost. První se jmenovali **Tatin a Šimpy**. Tehdy vzali za vědk hvozdy Libavé. Další pochází z dob **rekonstrukce výběhu**, kdy byli po několikaměsíční snaze odchytu umístěni na provizorní místo. Z toho však uprchli a stali se z nich **hosté místní restaurace**. Jelikož milovali **smetanu do kávy**, pojal zoolog myšlenku napíchat smetánky uspávací látkou. Jenže nebyl by to makak, aby nerozpoznal smetánky, s nimiž je něco jinak, takže dále konzumovali pouze originál zabalené. Jedno z **mláďat** dokonce bylo nalezeno **mezi plyšáky** v obchodu se suvenýry, kterak jako jediný plyšák horlivě mrká na návštěvníky. Poslední lapálii si připravili ke slavnostnímu otevření jejich inovovaného výběhu. Tehdy doznali, že **elektrický ohradník** dokáží překonat, hvízdli na sebe a v momentě vypuštění do výběhu, výběh opustili nadobro. Nyní ho obývají bez problémů, ale nikdo jim nevěří, že zase nepřemýšlí o nějaké lumpárně.

OBECNÉ INFORMACE

Počty těchto nejseverněji žijících primátů, kteří kromě ostrova **Hokaido** obývají celé **Japonsko**, se ve volné přírodě odhadují na cca **50 000 jedinců**. Je jim dán až **30letý** věk, nicméně si ho zkracují návštěvami lidských **farem**, kde jsou nevídanými hosty. Dokáží si poradit s **rozmanitými teplotami**, od -15°C až po teploty termálních pramenů. Nezbůhdarma se jim také říká **opice sněžné**, i proto, že v zimě dokáží vyhrabávat **potravu z pod sněhu**. Nepohrdnou ani kůrou stromů. Pochutnají si na **ovoci, listech, hmyzu, milují ořechy**. Tlupy makaků tvoří mnoho samic a samců a vládne tam **matriarchát**. Dorozumívají se mezi sebou **pestrou škálou zvuků**. Typická je pro ně **hustá srst**, která je chrání před mrazy, **sedací mozol**, krátký ocas a **lícni torby**. O **mláďata** matka pečuje po dobu až **2 let** jejich věku.

ZAJÍMAVOSTI

V roce **1953** geniální **samice Imo** naplnila význam slova „opičit se“. Vědci zaregistrovali, kterak ji po zjištění, že lze sladké **brambory** nečistit od písku tlapkami, ale **omývat ve vodě**, následuje celá tlupa. Poté, co své spoluobčany naučila umývat jídlo, tuto dovednost ještě zdokonalili - přišli na to, že **mytí v mořské vodě** dodá bramborům lepší chuť. O deset let později v horách Nagana jiná opičí inteligentka zjistila, že **vlézt si v chladném období do horkých pramenů** není vůbec nepříjemné. Po několika letech se tento zvyk stal tradicí, a aby se makaci nestávali lázeňskými hosty v lázních pro lidi, byly vybudovány **lázně speciálně pro ně**. V jedné z **japonských svatyň** existuje **řezba ze 17. st.**, která vyobrazuje 3 opice. Inspirací pro ni se stali právě makaci a odkazuje k buddhistické myšlence, která vyzývá k tomu, abychom nepomlouvali, nestrkali nos do cizích věcí, nečinili jiným příkoří. **Mizaru, Iwazaru, Kikazaru** v překladu znamená „**nedívej se, neposlouchej, nemluv**“. Koncovka „zaru“ vyjadřuje ve staré japonštině zápor a zároveň se vyslovuje stejně jako japonské slovo „saru“, opice.

Tak nezlobit, děti...

Iveta Gronská

tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325